

Initial Coin Offerings (ICO) มิติใหม่ของการระดมทุนในโลก ๔.๐

นางปิยะนาถ พงศ์โชติวัฒน์

นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ท่ามกลางเสียงลือเสียงเล่าอ้างถึงโลก ๔.๐ ที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยีอำนวยความสะดวกและสิ่งประดิษฐ์ทางดิจิทัล “บล็อกเชน (Blockchain)” คือหนึ่งในนวัตกรรมปัจจัยที่จะเปลี่ยนโฉมหน้าโลกไปตลอดกาล และการระดมทุนด้วยวิธี Initial Coin Offerings (ICO) ก็เป็นกิจกรรมทางการเงินประเภทหนึ่งที่น่าเทคโนโลยีบล็อกเชนมาใช้อย่างแพร่หลาย

อะไรคือ ICO ?

มีความเข้าใจผิดอย่างแพร่หลายว่า ICO คือการระดมทุนโดยใช้ “เงินเสมือน (Cryptocurrencies)” แต่ในความเป็นจริงแล้ว ICO และเงินเสมือนเป็นสองสิ่งที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง จุดร่วมระหว่างเงินเสมือน และ ICO มีเพียงการใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนเป็นแกนกลางเหมือนกันเท่านั้น

การระดมทุนด้วยวิธี ICO คือการระดมทุนอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการคล้ายกับการเสนอขายหุ้นใน Initial Public Offerings (IPO) โดยผู้ระดมทุนด้วยวิธี ICO จะเสนอขาย Digital Tokens (Tokens) แทนการเสนอขายหุ้นในการระดมทุนแบบ IPO ทั้งนี้ นักลงทุนอาจซื้อ Tokens เหล่านี้ด้วยเงินสดจริงหรือเงินเสมือนก็ได้ ขึ้นอยู่กับโครงสร้าง (Structure) ของการระดมทุนแบบ ICO เป็นรายกรณีไป โครงสร้างของการระดมทุนแต่ละครั้งจะเผยแพร่อยู่ในสมุดปกขาว (White paper) ที่ผู้ระดมทุนเป็นผู้จัดทำขึ้นเพื่อเสนอให้แก่หน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลหรือนักลงทุน ข้อแตกต่างประการสำคัญระหว่างหุ้นกับ Tokens ก็คือ Tokens จะไม่แสดงสิทธิ “ความเป็นเจ้าของ” ในตัวผู้ประกอบการที่ระดมทุน แต่จะแสดง “สิทธิประโยชน์ (Benefits)” บางประการที่ผู้ถือ Tokens จะได้รับจากผู้ประกอบการในอนาคต กล่าวคือ ผู้ถือ Tokens จะไม่มีส่วนหนึ่งของความเป็นเจ้าของในบริษัทที่ระดมทุนนั่นเอง ต่างจากผู้ถือหุ้นที่มีส่วนความเป็นเจ้าของในบริษัทที่ตนถือหุ้นอยู่ การโอน การซื้อขายเปลี่ยนมือ Tokens ไม่ว่าจะในตลาดหลักหรือตลาดรอง และการทำธุรกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับ Tokens จะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีบล็อกเชนเช่นเดียวกับเงินเสมือน

ประเทศไทยได้มีการออกพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อกำกับดูแล Cryptocurrency และ ICO โดยได้ประกาศลงราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ที่ผ่านมา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. การซื้อขายในตลาดแรก

๑.๑) ผู้เสนอขาย Tokens จะต้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

๑.๒) ผู้เสนอขาย Tokens จะต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์

และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.)

๑.๓) ผู้เสนอขาย Tokens จะต้องเสนอขายผ่านผู้ให้บริการระบบการเสนอขาย (ICO Portal) ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

๑.๔) ผู้เสนอขาย Tokens จะเสนอขายได้เฉพาะต่อนักลงทุนตามประเภทและเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด

๑.๕) ผู้เสนอขาย Tokens จะต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขาย (Whitepaper) และร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงาน ก.ล.ต.

๒. การซื้อขายในตลาดรอง

๒.๑) ซื้อขายผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล หรือผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งเรียกโดยรวมว่า “ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล”

๒.๒) ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๒.๓) คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เช่น การมีแหล่งเงินทุนเพียงพอ การรู้จักลูกค้า (KYC) และการป้องกันการโจรกรรมข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ถึงแม้จะมีกฎหมายกำกับดูแลในเรื่องนี้แล้ว แต่การลงทุนก็มียังความเสี่ยง ผู้ลงทุนควรศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจลงทุน .. คาถาป้องกันภัยบทนี้ก็ไม่ล้าสมัยในยุค ๔.๐ นะคะ